

Reis van Athene naar Sparta

Stadstaten en het landschap

De leerlingen maken zelfstandig een reis van de stadstaat Athene naar de stadstaat Sparta binnen de game *Assassin's Creed Odyssey*. Ze zijn vrij om te kiezen hoe ze door het Griekse landschap reizen, maar ze krijgen wel de opdracht te onderzoeken hoe het landschap invloed heeft op de aard van de verschillende stadstaten.

Wat?

Vertel de leerlingen dat ze zelfstandig een reis mogen maken van Athene naar Sparta in het oude Griekenland. De leerlingen zijn vrij om een route uit te stippen om hun eindbestemming te bereiken. Elke reis zal daarom anders zijn. Ze volgen een werkblad en vergelijken op een aantal onderwerpen de poleis Athene en Sparta. Daarmee onderzoeken ze op welke onderdelen de stadstaten verschillen, en welke invloed de natuurlijke en menselijke landschapselementen hebben gehad op de stadstaat.

Voor wie?

Brugklas of tweede klas.

Wanneer?

De les hoort bij het tijdvak Grieken en Romeinen. De leerlingen bezoeken het antieke Griekenland tijdens de Peloponnesische Oorlog (431-404 v.Chr.).

Hoe lang?

Les van 50 minuten. De leerlingen zijn verdeeld in duo's. Ze spelen ieder 20 minuten en vullen samen het werkblad in. De laatste tien minuten evalueert de docent de hoofdvraag.

Hoe werkt het?

De leerlingen starten het spel op de Akropolis en moeten naar het centrum van Sparta zien te komen. Ze zijn zelf vrij om de route en het vervoersmiddel te kiezen. Maak met de leerlingen wel de afspraak dat ze reizen over zee zoveel mogelijk moeten vermijden. Ze kunnen per vissersboot, paard of te voet de

afstand overbruggen. Ze mogen direct reizen of de gebaande wegen nemen. In het eerste geval zal er ook veel geklommen moeten worden. De ene leerling bestuurt het personage, de ander geeft aanwijzingen op basis van het werkblad. Na 20 minuten wisselen de spelers van functie. De vragen dienen om de verschillen tussen beide stadstaten en het landschap rondom de steden in kaart te brengen. Ze werken door de subvragen in te vullen aan het antwoord op de hoofdvraag: welke landschapselementen hebben invloed op de aard van de stadstaten? Ze beantwoorden bijvoorbeeld vragen over hoe Athene zijn probleem van voedseltekorten op kon lossen en welke rol de haven van Piraeus daarin heeft. Of ze onderzoeken het middel van bestaan van de Spartanen door in de omgeving van de stadstaat rond te kijken.

Wat levert het op?

De leerlingen krijgen zicht op de invloed die het landschap van het oude Griekenland op de verschillende stadstaten heeft. Of het nu gaat om Athene, dat zich ontwikkeld heeft tot een zeevarende natie en afhankelijk is geworden van handel en kolonisatie, of dat het om de zelfstandige polis Sparta gaat, dat tussen de bergen vooral een landbouw-stedelijke samenleving heeft ontwikkeld. Ze kunnen inzien dat de stadstaten binnen Griekenland zich politiek zelfstandig ontwikkelden en dat dit werd beïnvloed door de landschapselementen die

zowel kunstmatig als natuurlijk kunnen zijn. Daarbij leren ze ook over gemeenschappelijke culturele aspecten van de poleis binnen het antieke Griekenland. Tijdens hun reis van A naar B bekijken ze niet alleen bergen en zee, maar ook de flora, fauna, het dagelijks leven en de mythologie.

De aanpak van het vrij bewegen, maar met een duidelijke opdracht binnen het spel, stimuleert het onderzoekend leren. Ze onderzoeken immers door zich op elke plaats te oriënteren en op zoek te gaan naar kenmerken van een bepaald landschap of samenleving – zoals havenstad Piraeus of de landbouw van Sparta – door aangeleerde begrippen en concepten te gebruiken. De leerlingen met een breder referentiekader zullen zich makkelijker door het spel bewegen dan leerlingen die nog moeite hebben om kernbegrippen te definiëren. Kan die laatste leerling dit zich in korte tijd al spelend toch eigen maken? ■

Michaël De Borre is docent geschiedenis op de Middenschool in Geraardsbergen (België).

Op www.vgnkleio.nl kunt u de lesbeschrijving en het werkblad vinden. Hierbij is ook een oudere les van *Assassin's Creed Origin – Discovery Tour* (Egypte) te downloaden.